

OMAGIU DOAMNEI FAINA TLEHUCI – PRIN CARTEA CU AUTOGRAF ȘI DEDICAȚII

HOMAGE TO MRS. FAINA TLEHUCI THROUGH BOOK WITH AUTOGRAPH AND DEDICATIONS

Elena CRISTIAN

Abstract: *The article is a study of the books autograph dedications preserved in the collection of rare books. This article is a tribute to the memory of Mrs. Tlehuci Faina (1923-2005) of which fulfilled 90 years old. An important place is given the librarian's figure Tlehuci Faina through books received as a gift, testimonies of her activity over time in the University Library from Balti.*

Dedicațiile cumulează o „colecție” de gânduri, idei, raționamente și judecăți de valoare, de sentimente și emoții, de îndemnuri și pilde așternute pe hârtie de personalități care au anumite responsabilități în crearea și apariția unor publicații, fie autor, traducător, editor, prefațator, etc. sau exprimă considerația și admirația acestora față de bibliotecă, slujitorii bibliotecii, cât și față de cititorii ei consecvenți.

Înființată de peste șase decenii, Biblioteca Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți a adunat un număr considerabil de volume cu însemnări manuscrise și/sau autografe, peste 900 de cărți, iar colecția crește în fiecare an, prin grija bibliotecarilor care au știut și știu să adune și să păstreze bunuri de valoare culturală și spirituală. „Dedicația autograf este emoție, este mesaj individualizat, este sentiment, este dăruire”, spune Doina Lelia Postolache, publicist, bibliograf, traducător.

Acest studiu este un omagiu adus memoriei D-nei Faina Tlehuci (1923-2005), de la nașterea căreia se împlinesc 90 de ani, în 2013. Încă din 1962, când și-a început activitatea didactică și culturală la Biblioteca Științifică, D-na Faina Tlehuci a primit în dar diverse cărți și reviste cu dedicații și autograf.

Studiul dedicațiilor aduce informații despre contextul în care acestea au fost scrise. De asemenea, dedicațiile relevă stima și aprecierea celor care le-au scris față de persoana căreia le-au fost adresate. Prezentând astăzi aceste cărți subliniem ceea ce sociologul și filozoful Dimitrie Gusti (1880-1955) a spus: „cartea nu înseamnă doar câteva coale de hârtie tipărită, legate laolaltă și, mai mult sau mai puțin, frumos prezentate din punct de vedere grafic. Ci, cartea

este un fapt de viață vie. Ea este un mijloc de comunicare între oameni”.

- Critic și istoric literar, Eliza Botezatu, deținătoarea titlului Doctor Honoris Causa al Universității din Bălți (2005), și-a manifestat aprecierea față de Doamna Faina Tlehuci, oferindu-i volumul intitulat „Poezia medievală moldovenească. Pe foaia de titlu a menționat „Fainei Arcadieвна un omagiu din partea autorului”. Cu respect și simpatie E. Botezatu.
- Paul Păltânea, cunoscut ca un remarcabil cercetător, autor de lucrări științifice, (1924 - 2008) a scris în 23 ianuarie 1995 pe volumele „Istoria orașului Galați” următoarea dedicație: „Bibliotecii Universității „Al. Russo”, Bălți cu admirație pentru dragostea de carte românească a Doamnei Directoare Faina Tlehuci, Paul Păltânea”. Dedicția arată respectul pe care Doamna și-l dobândise în rîndul oamenilor de știință din Galați.
- Bondarenko Anna, conf. dr. șef la catedra Filologie Franceză (1971-1980), a oferit Bibliotecii în anul 1982 volumul intitulat „Моделирование структуры предложения”, și a scris dedicația „Через страдания с Вами, к радостям – благодаря Вам, милая моя Фаина Аркадиевна, неповторимому другу – человеку особой души и разума”. От Гали (А. Бондаренко)
- În 05 martie 1964 scriitorul Samson Șleahu a donat Bibliotecii volumul intitulat „Mahalaua de jos” cu dedicația autografa personală către Faina Tlehuci: „F. Tlehuci – meșteriță iscusită în popularizarea literaturii noastre sovietice moldovenești”. Cu stimă de la autor, S. Șleahu, 5.III.64.
- Maliutina Nelly, conf. dr., Prodecan la Fac. Filologie (1966-1991), și-a manifestat aprecierea față de colega sa de universitate, oferindu-i în anul 1979, cartea intitulată

Своим Аркадиевне
и омáгу дин парте
ауторулэ.
Ку ресект и симпатие
Е. Ботезату

Bibliotecii Universității
„Alexandru Russo”, Bălți
cu admirație pentru dragostea
de carte românească a Doamnei
Directoare Faina Tlehuci
Paul Păltânea
23 ianuarie 1995

Через страдания с Вами,
к радостям - благодаря Вам,
милая моя Фаина Аркадиевна,
неповторимому другу - человеку
особой души и разума,
от Гали

Ф. Тлехуцэ -
Мештерица икуситэ сэн
популяризаторэ литературей нашей
советске молдовенестэ.
ку стимэ деля ауторэ.
5-III-64. С. Шляху

Фаине
Аркадиевне,
своим омáгу и уважениэ
и благодаря за помощь
от аутора.
Н. Малиутина.
г. Белцы,
1979г.

„Русская литература в VI классе молдавской школе”, cu dedicația: „Фаине Аркадьевне, великой труженице, - с глубоким уважением и благодарностью от автора”. Н. Малютин г. Бельцы, 1979 г.

- O altă dedicație a D-nei Maliutina Nelly, oferită cu cartea intitulată „Очерки по методике преподавания русской литературы в молдавской средней школе”, este: „Мудрой и прекрасной женщине, энтузиасту библиотечного дела Фаине Аркадьевне Тлехуч с глубоким уважением от автора. Н. Малютин”, atestă prețuirea de care se bucura Doamna Directoare în rîndul colegilor săi de la Universitate.
- Poetul liric rus, Харабаров Иван Митрофанович, a scris pe cartea „Избранная лирика” dedicația: „Фаине Аркадьевне Тлехуч – хранителю прекрасной библиотеки пединститута, в которой оказался даже мой скромный сборник”, datată cu 15 mai 1965.

Мудрой и прекрасной женщине, энтузиасту библиотечного дела Фаине Аркадьевне Тлехуч с глубоким уважением от автора.
Н. Малютин

Фаине Аркадьевне Тлехуч – хранителю прекрасной библиотеки пединститута, в которой оказался даже мой скромный сборник.
15.05.65 г. И. Харабаров

O categorie aparte a cărților cu dedicații din Bibliotecă o reprezintă volumele care îmbină dedicații personale Doamnei Faina Tlehuci și generale pentru Bibliotecă. Aceste dedicații sunt un exemplu al eleganței relațiilor intrauniversitare, eleganță care a fost foarte importantă în cadrul climatului academic al Bibliotecii Științifice din perioada de activitate.

Cîteva din ele:

- Scriitorul, filosoful și eseistul Nicolae Busuioc, a oferit un exemplar din volumele intitulate „Oglinzele cetății”, cu dedicația „Tuturor cititorilor marelui Bibliotecii Universitare „Alecu Russo” Bălți, toată prietenia; Stimatei Doamne, Faina Tlehuci cu mare prietenie și prețuire”. N. Busuioc. 1995.
- Profesor universitar, doctor, inginer, Paul-Doru Bârsănescu, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, prin cartea „Creșterea preciziei în tensometria electrică rezistivă” ne-a lăsat autograful: „Bibliotecii din Bălți, un gând bun și o carte”. Iași 4 mai 1998.
- Cantacuzino, Ioan Mihai, autor și istoric

Tuturor cititorilor marelui Bibliotecii Universitare „Alecu Russo” Bălți, toată prietenia și prețuire.
N. Busuioc

Bibliotecii din Bălți,
un gând bun și o carte,
Iași 4 mai 1998
Paul-Doru Bârsănescu

român în cartea „O mie de ani în Balcani: O cronică a Cantacuzinilor în vâltoarea secolelor” a notat autograful „Bibliotecii Universității „Alec Russo” din Bălți”. Cu omagiul autorului, I. Cantacuzino. 20.05.1998.”

Bibliotecii Universitare
Alec Russo din
Bălți
Cu omagiul autorului
Cantacuzino
20 05 1998.

- Cimpoi, Mihai, academician român, reputat critic, eminescolog, istoric literar, pe pagina de titlu a cărții „Spre un nou Eminescu: Dialoguri cu eminescologi și traducători din întreaga lume”, a scris autograful: „Cititorilor Bibliotecii Universității „Alec Russo” din Bălți, cu drag acest nou Eminescu.” Mihai Cimpoi. 18.III.1994, Bălți.
- Ion Ciornîi, doctor în filologie, filolog dotat, profesor universitar, a consemnat în cartea sa „Omagiul profesorului ION CIORNÎI” autograful „Bibliotecii Universității de Stat „A. Russo” din Bălți cu cele mai mari urări de bine și sănătate din partea autorului.” Ion Ciornîi. 10.II.2000.

Cititorilor Bibliotecii
Universitare „Alec Russo”
cu sentimente eminesciene
permanente,
Mihai Cimpoi
18.III.1994
Simpotrión „Alec Russo - 185”
și
Cantacuzino, Filialei Bălți,
o. Urmasii Secretariatului din Moldova

Новеми българи студентски
сериозно се интересуват от
Еминеску и неговият стил
сериозно се интересуват от
неговият стил и неговият
10/II.82 Mihai Cimpoi

De asemenea, dedicațiile reflectă prietenia dintre corpul profesoral din universitate și cadrele bibliotecare. Evidențiem prin unele exemple, sensurile cuprinse în autografe și dedicații.

- Calamanciuc Gheorghe, profesor universitar, dramaturg, poet și prozator, în cartea „Ispita înecului” a scris pe pagina de titlu cu emoție deosebită autograful: „Bibliotecii Științifice, Universității de Stat „A. Russo”, cu considerație pentru harnicii și devotații săi colaboratori”. 14.09.2000. Gh. Calamanciuc.
- Leahu Nicolae, profesor universitar, poet, critic literar, eseist, editor, în cartea „Poezia generației 80” a lăsat mesajul individualizat: „Bibliotecii Universității NOASTRE (nu fără orgoliu o spun!) - „Alec Russo” din Bălți – această carte s-a scris și se va scrie (alte 2 volume) sub auspiciile ei proteguitoare”. 15 nov. 2000. N. Leahu.

Bibliotecii Științifice
Universității de Stat
„Alec Russo”, cu considerație
pentru harnicii și devotații
săi colaboratori
14.09.2000 Gh. Calamanciuc

Bibliotecii
Universității NOASTRE -
(nu fără orgoliu, o spun!)
- „Alec Russo” din Bălți -
această carte s-a scris
și se va scrie (alte 2 volume)
sub auspiciile ei
proteguitoare
15 nov. 2000
N. Leahu

- Tărăță Zinaida, conferentiar universitar, în cartea „Călăuză în dezvoltarea vorbirei”, a scris cu dăruire autograful: „Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți - modest aport, recunoștință deosebită”. 09.1995
Autorul Z. Tărăță.

*Bibliotecii
științifice a Universității
de Stat „A. Russo”
din Bălți - modest
aport, recunoștință
deosebită.
09.1995 Autorul
ZT*

În lumina celor prezentate, afirmația: „cărțile ne delectează până în măduva oaselor, ne grăiesc, ne dau sfaturi și sunt îngemănate cu noi printr-o familiaritate vie și armonioasă”, făcută de poetul și umanistul Francesco Petrarca (1304-1374), este foarte semnificativă. Pe lângă importanța în sine a cărților, dedicațiile inspirate ale autorilor lor le amplifică valoarea și aduc un plus de bucurie intelectuală celor cărora le sunt adresate.

Din cele 900 de cărți, cu autograf și dedicații înregistrate, peste 400 sunt cu dedicații lui Faina Tlehuci și bibliotecarilor de ieri și de azi, stăpîni ai Bibliotecii Științifice (1962-2001). Autografele au fost dăruite de scriitori, autori, cadre didactice, personalități din Moldova și din străinătate (România, SUA, Germania, Franța, Mexico, Rusia, Ucraina, Anglia, Spania, Uzbekistan, Lituania etc.).

Personalitatea lui Faina Tlehuci se profilează din toate dedicațiile pe care i le-au scris prietenii și discipolii, dedicații ce însuflețesc cărțile tipărite care astăzi îmbogățesc fondurile Bibliotecii universitare din Bălți.

Colecția dată a fost inclusă în lucrarea „Carte cu autograf și dedicații” editată în anul 2010 de către colaboratorii Bibliotecii Științifice: redactor responsabil, Elena Harconița; autori, Lina Mihaluța, Elena Cristian, N. Costiucenco, desing / copertă / tehoredactare/ design S. Ciobanu. Prezentat în cadrul Concursului Național „Cele mai reușite lucrări ale anului 2010 în domeniul biblioteconomiei și științelor informării”, ediția a XX-a, catalogul a fost apreciat cu PREMIUL MARE și PREMIUL SPECIAL pentru DESIGN. Mulțumim prietenilor cu ajutorul cărora a fost creat acest fond de carte care ne oferă astăzi un mare plic de bucurie.

